

# Казка про Сірого Дракона і Кольорового Лицаря

Зоряна Живка

Велетенська Сіра гора підпирала верхів'ям хмари, біля її підніжжя простягався Сірий Світ. Усе в ньому було сірим: сіра трава та сірі дерева; сіроокі, сірокосі, сіровдягнені люди мешкали в сірих будинках, під вікнами яких цвіли сірі квіти. Там були сірі королівства з сірими монархами і сірі республіки з сірими парламентами. І навіть поети, окрилені сірими музами, писали тільки сірі вірші. Лише небо все одно ясно блакиттю і сонце сипало гарячими золотими променями в тім краю, як і скрізь. Але люди Сірого Світу не знали таких слів – блакитний, золотий, і тому говорили просто – несірий.

\*\*\*

В одному невеличкому селі, що лежало якраз під Сірою горою і звалося чи то Сірохатка, чи то Сіростежка, народився хлопчик, якого назвали Несірик, бо очі в нього були, як небо. Взагалі, то був звичайний собі хлопчак: разом із друзями грав у квача і схованки, пас корів край Попелястого лісу, вудив рибу в Мишиній річці, грав на сопілці, що йому її вирізав з сіро вербички, може, тато, а може, брат... Проте найдужче в світі Несірик любив слухати оповідки старих людей.

Одного разу Сивий Коваль розказав сірочубикам-пастушкам, що зграйкою обсіли дідуся, давню легенду:

– Чув я від старих людей, ще коли був отаким, як ви, бешкетником, що наша гора така висока, що її вершина сягає аж до неба, – почав старий, і підвів свої очі до гори, аби ще раз окинути оком камінну велетку, потім закурив люльку. Хлопчаки чекали. – Але диво в тому, що по той бік її лежить інший світ, не такий, як наш. Кажуть, – оповідач притишив голос, – усе в тому світі несіре. Проте чи правда це, чи ні, не знаю, бо ніхто з того світу до нас не приходить. Хоча, говорив мій дід Коваль-Сірий-Дим, є Дорога між двома світами, але стелиться вона через страшну-престрашну печеру, в якій живе жахливий Сірий Дракон, котрий поїдає всіх тих сміливців, що хочуть дізнатися про дивний світ по той бік гори. Зараз таких шаленців мало, а колись... Багато мужніх юнаків вирушало на пошук Дороги, але поверталися завжди тільки ті, хто її не знайшов.

Довго ще говорив Сивий Коваль, і кожне його слово западало в Несірикове серце: "Коли я виросту, то також вирушу на пошуки Дороги. Я обов'язково переможу Сірого Дракона і побачу несірий світ," – вирішив хлопчина.

Минув час, Несірик виріс, змужнів, став гарним парубком, високим і міцним, як молодий сіродуб. Вже й забулося, що був колись три вершки на зріст, що пастушкував і грав у квача. Не забув тільки мрію свою дитячу. Все частіше здіймав очі на високу Сіру гору, і так йому хотілося побачити Несірий Світ за нею. "Як це несірий?" – часто

думалося йому. І хлопчина намагався уявити дивовижний край, де все сповнене барв тільки сонця та неба, і жодної сірої речі.

Нарешті зважився – все, час рушати.

Одного дня підійшов до батьків просити благословення в дорогу. Розгнівався батько, розлютився:

– Чи на те ми тебе ростили, щоб ти по чужих світах тинявся? А хто хліб ростити, як з діда-прадіда велося, буде?

Мати ж у сльози, аж голосить, ніби за покійником:

– Серденьтко ти моє нерозумнеє! Чула душа, лихо буде від очей твоїх несіри-их! Чим тобі немила домівка рідна стала? Чим чужина вабить? Усі дівчата за тобою сохнуть, особливо ж Сіринка...

Важко було Несірику слухати ці слова, й батькові сердиті, й материні жалісні, важко залишати родину та друзів (особливо красуню Сіринку), але таки рушив у путь. Осідлав свого Чалого – і з Богом!

Може, місяць, може, два підіймався він заплутаними стежками на гору, аж раптом натрапив на велику темну діру в скелі. "Ось вона, Дорога, і починається..." Трохи страшно стало юнакові, душею відчув, що коли увійде сюди, то все в його житті зміниться і він уже ніколи не зможе бути просто пастухом або гречкосієм із Сірохатки (чи Сіростежки), як то велося з діда-прадіда. Про те, що Сірий Дракон його з'їсть, Несірик якимось чином не подумав. А ще знову прийшла на пам'ять оповідь Сивого Коваля. "Ні, ті юнаки, що повернули, таки знайшли Дорогу – ось вона лежить і неховається. Вони просто не наважилися ступити на неї... А ті, що не повернулися, що стало з ними?" – прошепотів хлопчина, запалив смолоскип й увійшов у печеру.

То був звичайний підземний хід, мабуть-що, довгий; темний, не широкий, але й не вузький; гранітна стіна праворуч, гранітна стіна ліворуч, висока гранітна стеля, трохи зимно і вогко. "Як наш льох," – усміхнувся Несірик.

Дорога вела його все вглиб і вглиб, згас перший смолоскип і довелося запалити другий... Раптом чийсь голос:

– Стій! А куди це ти зібрався?

– Що за маячня? Хто зі мною говорить? – вигукнув Несірик.

– Як хто? Я не маячня. Я – Сірий Дракон! Той, що охороняє Дорогу в Кольоровий Світ. Власною персоною. Як там у вас кажуть – будьмо знайомі.

– Який це Кольоровий Світ? – здивувався юнак.

– Ото дивак! – здивувався також і Дракон. – Зібрався – і не знаєш куди. Ну, той барвистий, кольористий, розцвічений світ.

– У нас кажуть просто – несірий. Але слово кольоровий мені до душі.

– Слово тобі хай подобається, на здоров'я, але забирайся туди, звідки прийшов!.. – почав гніватися Дракон.

– Я прийшов битися з тобою і перемогти! – вихопив меча Несірик.

– Тю на тебе, – скривився Дракон. Він дихнув і від меча лишився тільки порошок, навіть руків'я не залишилося. – Хіба можна мене, Сірого Дракона, вбити звичайним

мечем?! Тільки Кольоровий Лицар із Кольоровим Мечем здатен здолати мене. А ти хлопчисько... – знову скривився Дракон. – Іди собі, не хочу тебе вбивати – забагато честі. А для обіду ти надто кістлявий...

І Несірик пішов. Назад. Ні, він не здався, він вирішив знайти Кольоровий Меч, стати Кольоровим Лицарем і здолати сіру потвору. "Але ж де дістати той Кольоровий Меч?"

Скрізь, де тільки їхав, розпитував хлопець старих людей: може, чули вони щось про таку дивну зброю? Але ніхто нічого не знав. Не дуже хотілося юнакові повертатися в рідне село без перемоги – слухати кпини, але раптом дід Сивий Коваль щось і підкаже? Та й батьків, братів побачити хочеться, особливо ж її – Сіринку.

– Дивуюся я тобі Несірику, що в стару казку повірив, – поволі мовив старий сусіда. – Але про чарівний меч, як ти кажеш, Кольоровий, я від свого діда таки чув. Він же коваль був – знаменитий, на півсвіту нашого славний. Викувати його, той меч Кольоровий, може тільки Несірий Коваль, що живе аж на краю Сірого Світу.

Зрадів Несірик таким словам – надія заясніла в його серці, а з надією і палке бажання знову рушати у путь постало. Шукати, боротись, працювати – аби тільки здійснити свою мрію.

– Як же я впізнаю, діду, що то Несірий Коваль?

– Його дім стоїть у дивному, аж страшному лісі. Ти той ліс одразу впізнаєш, все у ньому не таке, як слід – дзвоники не попелюнасті, а такі, наче небо, медок цвіте не сріблясто, а такий, мов сонце, дерева ж і сам не знаю які. Одним словом, усе не як у людей.

Отак, бадьорий і радісний, скочив юнак на коня, і знову стелиться перед ним шлях далеких мандрів.

А як виїжджав з села, стрілася йому Сіринка, подивилася на нього сумно так і мовить:

– Дивно про тебе, Несірику, люди по селі говорять, сміються. Кажуть, що ти не сповна розуму. Але я вірю в тебе. Й у Світ Кольоровий вірю. Буду чекати на тебе з перемогою.

Довго їхав Несірик, об'їхав усі країни, що простяглися біля підніжжя Сірої гори, аж нарешті знайшов край Сірого Світу.

– Ось і той ліс, що про нього Сивий Коваль говорив, але не страшний він, а гарний.

Старі дуби шелестіли яскравозеленими кронами, блакитні ялини тихо ворушили кошлатими лапами, у траві миготіло від квіткового різнобарв'я: ромашки, васильки, гвоздики; махнула хвостом руда білка й олень показав брунатний бік і зник у хащі. Навіть стежка була не сіра, а бурштиново-золотава, вона привела Несірика до червоних воріт.

Юнак спішився і постукав. Ворота відчинились і перед Несіриком постав чоловік. Що то був Кольоровий Коваль хлопець збагнув одразу, бо все в тому чоловікові було несіре: смоляно-чорний чуб, волошкові очі, жовто-гаряча сорочка, темно-синій фартух, брунатні штани та знову чорні чоботи.

- Добридень, пане Ковалю, - привітався Несірик, вклонився чемненько.

- Будь здоровий і ти, юначе. Що привело тебе в Барвистий ліс?

- Я шукаю Кольорового Ковалю.

- Навіщо ж тобі Кольоровий Коваль?

- Хочу мати Кольоровий Меч, щоб здолати Сірого Дракона.

- Ет, який хуткий! Тримати в руках цю чарівну зброю може тільки Кольоровий Лицар, а то не легка честь. Той, хто зветься Кольоровим Лицарем, служить Кольоровому Королю. А це значить не пройти байдуже повз людське лихо: потішити того, хто плаче, доглянути хворого, допомогти нужденному, захистити слабкого, і ні в якому випадку не скривдити когось своєю силою. Інакше до бою він не стане - не матиме заповітної сили.

- Я згодний на все!

- Добре, - сказав чарівний майстер, пильно подивившись Несірику в очі, - я викую тобі Кольоровий Меч.

Коваль працював цілу ніч. Він узяв пучок сонячного проміння і жменю небесної блакиті, і червіль вогню, і зелень лісу, ... додав до них силу любові, щоб міцним був той меч, і мудрості, аби гострим був, вірності, щоб воїн у бою не схибив, і милосердя, щоб здолав усю вражу силу...

Не зброю, а пісню, пташку, квітку тримав наступного ранку в руках Кольоровий Коваль, самоцвітно грала усіма барвами проти сонця чарівна криця. Він простягнув Несірику меча.

- Іменем Кольорового Короля посвячую тебе у Кольорові Лицарі. Відтепер тебе зватимуть... - Коваль ще раз оглянув юнака, - Синьоцвітом, бо очі твої, ніби ті проліски навесні. Неси свого меча і своє ім'я з гідністю. Дасть Бог, ми колись стрінемось у світі за Горою.

Якщо дорога до Ковалю була довгою, то дорога назад до Гори ще довшою, бо скрізь стрічалися Несірику (чи пак, Синьоцвіту) люди, що потребували допомоги. І він завжди спинявся послужити добром на славу свого Короля. І там, де проїздив Кольоровий Лицар ставало якось інакше - затишніше, добріше (кольоровіше?).

Не один рік тривала мандрівка, доки врешті дістався Синьоцвіт до чорної діри в скелі, звідки й починалася Дорога. "Нарешті я знову тут!" - прошепотів Кольоровий Лицар, вже не юнак, а зрілий муж виступав на бій із Сірим драконом. Він запалив смолоскип і ступив у пільму печери.

- Хто тут? - озвався невдоволений голос.

- Драконе! Я повернувся, щоби знову битися з тобою! - вигукнув Синьоцвіт.

Дракон подивився на непроханого гостя трохи здивовано.

- Чи літа не навчили тебе розуму? Твоя сіра зброя мене ніколи не здолає! - розсміявся Дракон.

- Я Кольоровий Лицар і в руках у мене Кольоровий Меч.

Не довго тривав той довгожданий бій, бо тільки лезо Кольорового Меча торкнуло Сірого Дракона, як замість потвори перед Синьоцвітом постав надзвичайної краси птах,

пiр'я якого сяяло i вигравало, нiби райдуга.

- Дякую лицарю, що звiльнив мене вiд сiростi, ходiмо я проведу тебе в Кольоровий Свiт, - промовив Веселковий Птах.

Незабаром Дорога, що лежала крiзь ту бридку, схожу на льох, печеру, урвалася. Сонячне промiння сипонуло Синьоцвiту просто в очi.

- Ось, Лицарю, й ворота в омріяний тобою край.

Дивовижної краси краєвид постав перед його очима: смарагдові ліси й луки, голуба річка, білі хатки, заквітчані рожевими садками, і золотий королівський замок в далині.

- Як гарно! Потрапити сюди вартувало всiх тих зусиль i рокiв шукань, дороги та працi!

- Вiтаю тебе, мiй Лицарю, - до Синьоцвiта пiдiйшов Кольоровий Коваль, тiльки одяг на ньому вже був iнший, врочистий i багатий, а на голові сяяла корона.

- Мiй Королю? - вклонився здивований Синьоцвiт.

- Чи став тобі у пригоді мій меч?

- Так, ваша величносте, я перемiг Сiрого Дракона, - i юнак (вiн знову став молодим) показав на Веселкового Птаха. - Тепер Дорога мiж свiтами вiльна!

Король-Коваль усмiхнувся лагiдно, але трохи журливо.

- Нi, мiй любий Лицарю, ти перемiг тiльки свого Дракона. У кожного Сiрий Дракон свiй, i бiй у кожного теж свiй. I навіть меч.

"Ось чому нiхто з тих, хто знайшов Дорогу та здолав Дракона не повертається до рiдного села... А як же Сiринка?.. Вона ж на мене чекає, вiрить, що я повернуся з перемогою..."

Але Синьоцвiт не встиг здивуватися чи засмутитися. Бо до нього пiдбiгла Сiринка (яку тут звали Золотинкою, бо серце мала золоте, а гарна була, мов та золота зiронька), обiйняла його i поцiлувала просто у вуста.

Грiх робить свiт сiрим, вiн нiби лихий дракон ховає вiд нас стежку до Божого раю, але Господня любов, коли приходить до нашого серця, знову повертає нам райдугу й перемагає усiх лихих драконiв.